

Фітотерапія в урології

Виконав проф. Доля В.С.
2015-16 уч.рік

План

1. 1. Фітотерапія в лікуванні урологічних захворювань
- 2. Особливості дії рослин в лікуванні урологічних
3. Рослини в лікуванні урологічних захворювань
- 4. Хімічний склад сировини.
5. Лікарські форми (сбори, відвари, настоянки, таблетки, капсули) в лікуванні урологічних захворювань
6. Препарати в лікуванні урологічних захворювань
7. Література

2. Лікарські рослини в лікуванні урологічних захворювань

Рослини, сировина, препарати рослин широко використовуються в лікуванні урологічних захворювань. Вони виявляють різну дію:

Антибактериальну

- Антимікробну
- Протівірусну
- Дезинфікуючу і інші види дії

3. Рослини антиалергічної дії

Препарати і сировина берези, брусниці,
ялівцю, піхти, звіробоя, м'яты
материнки, хмелю, липи і інших рослин

4. Антигіпоксантної дії

Препарати кропиви дводомної, лопуха, подорожника, солодки, хвоща , хмелю, череди трироздільної і інших

5. Рослини імуноотропної дії

Препарати берези, буркуну, календули,
кропиви дводомної, кукурудзи, липи, меліси,
вовчуга, фіалки, череди

6. Антигіпертензивної дії

Препарати кропиви дводомної, меліси,
череда, фіалки, берези, лопуха, деревію,
ехінацеї пурпурової

7.Сечогінної дії

Препарати шавлії, хмелю, сушениці, деревію, піхти, м'яти, календули, моркви, ромашки, материнки, кропиви дводомної

8. Спазмолітичної (А) і знеболюючої (Б) дії

А. Препарати берези , брусниці, волошки, споришу, звіробоя, ортосифону, дикої моркви, стальника Б

Б. Препараты хвоща польового, споришу, містять сполуки кремнія, виводять сечову кислоту із організма.

9. Літолітичний ефект

Препарати м'яти, кмина, фенхеля, кропу, хмелю, дерев'яю, дикої моркви, материнки, календули. Вони розчиняють різного складу камні нирок, сечового міхура

10. Нефропротекторна дія

Препарати брусниці, дикої моркви, суниці, золотарника, кропиви дводомної, ортосифону, череди. Вони захищають нирки від інфекційних і хронічних захворювань.

11. Оксалатолітичний ефект - препарати
бузини чорної, берези, брусниці, горця
почечуйного, меліси, м'яти, ортосифону,
петрушки, шавлії, шипшини. Вони
розчиняють оксалати нирок.

12. Фосфатолітичний ефект -

препарати оману, горця зміїного, лопуха,
марени красильної, ялівцю. Вони
розчиняють камні фосфатів в нирках.

13.

Фітозасоби широко використовуються для лікування таких захворювань, як:

- Нирковокам'яна хвороба, цистит, затримка сечі, нетримання сечі, нефрит, доброякісна гіперплазія нирок, пієлонефрит, холангіт, холіцистит,
- інфекційні хвороби органів сечовивідних шляхів
- Доброякісна гіперплазія передміхурової залози

14. Фітозасоби діють комплексно. Вони

- Посилюють протизапальний ефект антибіотиків,
- Покращують пасаж сечі,
- Знімають больовий компонент, набряки серцевого и ниркового походження, кровотечі із сечовивідних шляхів, стимулюють функцію кори надниркових залоз.

15. Для лікарських рослин характерне явище синергизма, тому часто використовують збори, наприклад, при захворюванні нирок: 1. солодки (корінь), вовчуг (корінь), ялівець (плоди), 2. укроп (насіння), ялівець (плоди), 3. укроп (насіння), петрушка (корінь), 4.

16. Аїр болотний (ірний корінь) - (лат. *Acorus calamus*)

Трав'яниста рослина, з товстим повзучим кореневищем, 60-120 см заввишки.

Стебло прямостояче.

Соцвіттят - початок.

Плод - суховата ягода, черв.

Цвіте в червні.

17. Лікарська сировина- кореневища аїра

Заготівля в кінці осені.

Зібрані кореневища очищають от мієлких корешків, миють в холодній воді и сушат на овітрі

В кореневищах аїра міститься ефірна олія, алкалоїд акорин, аскорбінова кислота, дубільні речовини, слиз , крохмаль, фітонциди.

18. Застосовується як:

1. гіркота для збудження апетита,
2. покращення травлення
3. при болі зубів
- 4.
5. як відхаркувальний, сечогінний, жовчогінний засіб.

Застосовується у вигляді відвару, настоянки, екстракта, порошка.¹

19. *Народна медицина* рекомендує аїр як бактерицидний и инсектицидний засіб.

При холециститі, камнях нирок, поносах дають настойку аїра від 10 до 30 крапель на прийом.

20. Арбуз - лат. *Citrullus lavatus*

Використовують корку і насіння, м'якоть як харчовий продукт, який містить багато води і до 8 % вуглеводів-фруктозу, вітаміни, фолієву та аскорбінову кислоти, солі калія.

21.

Арбуз використовується :

- як сечогінний засіб,
- при хворобах серцево-- судинної системи,
- при хворобах печінки,
- камнях жовчного пухиря
- сечовивідних шляхів, при сечокисловому діатезі.

22. Астрагал пушисток - лат. *Astragalus pubiflorus*

Як сировина застосовується надземна частина астрагала, зібрана під час цвітіння і камідь інших астрагалів.

23. В траві містяться залізо, кальцій, алюміній, фосфор, магній і натрій, барій, кремній, стронцій, молібден, ванадій, марганець. В камеді є арабін, крохмаль, цукра, слиз. “

24. Астрагал

- Знижує артеріальний тиск,
- Зменшує число серцевих скорочень
- Розширяє судини серця і нирок..

25.

В результаті лікування

- Збільшується швидкість кровотоку
- Нормалізується артеріальний тиск
- Зменшуються набряки
- Знижується венозний тиск
- Зростає діурез.

27. Астрагал лікує гострий и хронічний нефрит.

Методика наступна.

.

28.Абрикос звичайний - лат. *Prunus armeniaca*

В медичній практиці використовуються насіння і камідь.

М'якоть плодів містить 4,7 - 2,7 % цукрів, декстрин , інулін, крохмаль, яблочну , лимонну кислоти.

29.Насіння абрикоса містять 35 - 60 %
невисихаючої олії , глікозид амігдалин, фермент
емульсин, лактозу.

30. Брусниця – лат. *Vaccinium vitis-idea*

Кустарничек до 20 см висоти. Кореневища повзучі.
Стебло прямостояче.

Листки кожисті, з чорними крапчас
залозками.

Квітки білі Цвіте в травні.

31. Плод – червона ягода. Сировина листки і зрілі плоди . Листки брусниці мають сечогінні антисептичні і властивості. Входять в різні препарати: уроклар, уросан, уродрин і інші.

32. Бузина чорна – лат. *Sambucus* *nigra*

Кущ до 3-10 м висоти. Квітки запашні,
жовтувато-білі. Плод - чорно-фіолетові ягоди.
Сировина –суцвіття і плоди.

33. В соцвіттях бузини містяться слиз, , яблучна, оцтова, валеріанова кислоти, терпени, ГЛЮКОЗИД З ПОТОГОННОЮ ДІЄЮ.

34. В плодах є 2,8 % глюкози, 2,5 % фруктози, 1,1 % кислот (яблучна) и 0,31 % дубильних речовин.

35. Відвари квіток бузини рекомендують при
хворобах нирок и набряка.х

36. Виноград культивований – лат. *Vitis vinifera*

Сировина – плоди. Містять цукри: глюкоза фруктоза, флобафен, галлову кислоту, глікозиди, кислоти: яблучну , фосфорну , саліцилову , виноградну , лімонну .вітаміни B1, B2, A, C.

37. З давнини виноград застосовується
для лікування хвороб обміна речовин,
серця, нирок.

38. Лікують хвороби серця, бронхів, нирок, гіпертонію
за рахунок

глюкози и калійних солей.

Виноградний сік діє як галунові води.

39. Горець зміїний (змійовик, ракові шийки) (*Polygonum bistorta*)

Сировина -кореневище. В кореневищах з містяться дубільні речовини, галлова и элагова кислоти, катехін, оксиметилантрахінон, крохмаль, глюкоза, вітамін С, провітамін А. Застосовується при ниркових хворобах.

40. Грижник голый – лат. *Herniaria glabra*

Однорічна рослина 5-15 см висоти.

Стебло коротко галузисте.

Квітки білі Цвіте в червні.

Плод – горішек .

Сировина трава.

41. Льон звичайний – лат. *Linum ussitatissimum*

Однорічна рослина до 60 см и висоти. Корінь стиржневий.
Стебло прямостояче, гладке.

Листки вузколанцетні, сидячі.

Квітки сині

Плод - коробочка. Цвіте в червні.

42. Сировина- насіння і олія. Насіння містить до 40
% олії, 24 % білків, 6-8 % слизу .

43. При *запаленні сечового міхура* приймають
відвар із льняного насіння, стручків квасолі,
листя чорниці, вівсяної соломки.

44. Мучниця, медвеже вушко – лат. *Arctostaphylos uva-ursi*

Кустарник.

Стебло стланке.

Листки звужені в черешок .

Квітки білі, правильні.

Плод - костянка. Цвіте в травні..

45. Сировиною є листки, що містять дубильні речовини, ефірну олію, воск, смоли, глікозид арбутин, який в організмі розпадається на глюкозу і гідрохинон. Гідрохинон проявляє протимікробну, антисептичну дію.

46. Гарбуз звичайний – лат. *Cucurbita pepo*

Сировиною є насіння і м'якоть. В насінні є ефірна олія
фітостерин, білок, фітин, цукри, каротин, вітамін С. Гарбуз
сечогінний засіб.

47. Чорниця – лат. *Vaccinium myrtillus*

Застосовують плоди черниці, заготовляють в першод їх повної стиглості.

Чорницю рекомендують при камнях нирок.

48. Ерва шерстиста – лат. *Aerva lanata*

Трава лікує багато хвороб.

49. Родиною є острів Цейлон. Пол-полу
вырощуюит і в Україні..

50. Застосовують при пухлинах матки, яєчників,
позвоночника.

.

51. В народній медицині Пол-полу застосовують при захворюваннях:

- Полип
- Геморрой
- Подагра
- Міома
- Цистит
- Полиартрит
- Трахеит
- Фібромиома
- Острое респираторное заболевание
- Уретрит
- Запор
- Мочекаменная болезнь
- Бронхит

52. Препарати в урології, виготовлені із рослин

Одними із важливих препаратів є урогран, уродрин, уроведа, уро-бцж, уринал, уро-ваксом, уро-контрол, урогол, уро-графін, урокит, фітолізін, фітоліт, канефрон, Уролесан.

55. В склад Уролесана входять екстракти і ефірна олія 5 рослин —материнки, моркви, м'яти, хмелю , пихти

54. Уролесан підвищує диурез, виводить мілкі камні .

56. Комбінований препарат. Має
бактериостатичну дію. Зменшує біль в області
простати и покращує сечовиділення.

57. Олія гарбуза містить велику кількість ненасичених жирних кислот и антиоксидантів, мікроелементів.

58. Література:

1. Колесник Ю.М. Фітотерапія в урології. З., 2014, 342 с.
2. Мамчур М.І. Фітотерапія в урології.К.: Здоров'я, 1983, 112 с.

.